

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

DEVELOPMENT OF SCHOOL CURRICULUM ON ASEAN
KNOWLEDGE IN SOCIAL, REGION AND CULTURE LEARNING
STAND FOR MATHAYOMSUKSA 4 STUDENTS, CHIANGRAI
PROVINCIAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION SCHOOL

ชญญา ไชยวรรณ¹, สุดาพร ปัญญาพล² และ นพพร ธนะชัยขันธ³
Charunya Chaiwan¹, Sudaporn Punyaplu² and Nopporn Thanachikan³

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 80 ถนนพหลโยธิน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57000^{1,2,3}

Chiangrai Rajabhat University 80 Phaholyothin Rd. Muang District, Chiangrai, 57000^{1,2,3}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนและศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็นกลุ่มได้ 4 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น 36 คน ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน กลุ่มที่ 2 ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 5 คน กลุ่มที่ 3 ได้แก่ ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 คน และกลุ่มที่ 4 ได้แก่ นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2557 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 27 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่องความรู้เกี่ยวกับอาเซียน จำนวน 2 ชุด สำหรับผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 1 ชุด และสำหรับนักเรียน จำนวน 1 ชุด แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน โดยมีเนื้อหาสาระรวมทั้งสิ้น 4 หน่วย จำนวน 10 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบหลักสูตร

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์

² อาจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์

³ รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์

สถานศึกษา เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน จำนวน 40 ข้อ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ จำนวน 20 ข้อ โดยใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของ วิชัย วงษ์ใหญ่

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร

1.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมมี
ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32

1.2 คุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษาโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก มีค่า
เฉลี่ยเท่ากับ 4.45

1.3 ประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความรู้
เกี่ยวกับอาเซียน คือ หน่วยที่ 1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 82.05/89.17 หน่วยที่ 2 มีประสิทธิภาพ
เท่ากับ 67.16/79.51 หน่วยที่ 3 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.48/89.81 หน่วยที่ 4 มีประสิทธิภาพ
เท่ากับ 68.18/72.56

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน พบว่า
มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 12.30 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 23.07 แสดงว่า คะแนน
สอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความคิดเห็นของนักเรียนจากการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน
ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา, สังคมศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research were to develop ASEAN knowledge and compare the achievement between pre- studying and post-study and to study the opinion of students towards the using school curriculum in social, on social studies, religious and culture regarding ASEAN knowledge for Mathayomsuksa 4 students, Chiangrai Provincial Administrative Organization school. The samples for this research were divided into 4 departments ; 36 school directors. 5 school committee, 3 social, studies, religious and culture teachers and 27 students in Mathayomsuksa 4 in the 2nd semester of the academic year B.E. 2557 .

The rescakn instruments were thesis consisted 2 sets of opinion questionnaires towards the needs of curriculum development about Asean knowledge for the director, the school committee, the teachers and the students for 4 units in 10 Asean knowledge lesson plans, 40 items learning achievement evaluation students and 20 items opinion questionnaire; using the development of school curriculum process of Wichai

Wongyai's idea in the 2nd semester of the academic year B.E. 2557. The findings were as followed:

1. The curriculum development results were as followed

1.1 The opinion towards the needs of school curriculum development had total average efficiency at 4.32 high standard.

1.2 The school curriculum quality had total average efficiency at 4.45 as on high standard.

1.3 The efficiency result of school curriculum on Asean knowledge plans for the first unit was at 82.05/89.17. The second unit had average efficiency at 67.16/79.51 and the third unit had efficiency at 81.48/89.81 and the fourth unit had average efficiency at 68.18/72.56.

2. The efficiency result in learning achievement on Asean knowledge in social, region and culture department for Mathayomsuksa 4 , Chiangrai Provincial Administrative Organization school was found pre-study had average efficiency at 12.30 and post-study had efficiency at 23.07. The overall mean post-study was higher than pre-studying which had efficiency statistic at .05.

3. The opinion of students toward the using school curriculum in social studies, religious and culture department on Asean knowledge for Mathayomsuksa 4 students, Chiangrai Provincial Administrative Organization school was found the opinion of students had high average at 4.21.

KEYWORDS: Development of school curriculum, Social studies

บทนำ

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations หรือ ASEAN) ก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2510 ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค ประเทศไทยเป็นหนึ่งในสมาชิกการก่อตั้งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อเป็นการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทางการ ในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ คือ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์และการบริหาร การส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงส่วนภูมิภาค การเสริมสร้างความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาการทางวัฒนธรรมในภูมิภาค การเสริมสร้างให้ประชาชนในอาเซียนมีความเป็นอยู่และคุณภาพที่ดี เพื่อให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปแบบของการฝึกอบรมและการวิจัย และการส่งเสริมการศึกษาด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการเกษตรและอุตสาหกรรม การขยายการค้า ตลอดจนปรับปรุงการขนส่งและการคมนาคม และเพื่อส่งเสริมความร่วมมืออาเซียนกับประเทศภายนอก องค์การความร่วมมือแห่งภูมิภาคอื่น ๆ จากการประชุมและทำประชาพิจารณ์ของบุคคลากรที่เกี่ยวข้องโดยตรงและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการเตรียมการและดำเนินการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ได้กำหนดคุณลักษณะของเด็กไทยในประชาคมอาเซียนมี 3 ด้านด้วยกัน ดังนี้ 1) ด้านความรู้ นักเรียนต้องมีความรู้เกี่ยวกับประเทศในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รวมถึง

มีความรู้เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน 2) ด้านทักษะ/กระบวนการ แบ่งออกเป็นทักษะแยกย่อย คือ (1) ทักษะพื้นฐาน ทักษะที่ต้องมีคือ สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา (ภาษาอังกฤษและภาษาประเทศเพื่อนบ้านอีกอย่างน้อย 1 ภาษา) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธีและมีความสามารถในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น (2) ทักษะพลเมือง/ความรับผิดชอบทางสังคม ทักษะที่นักเรียนต้องมีคือการเคารพและยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมมีภาวะการเป็นผู้นำ เห็นปัญหาสังคมและลงมือทำเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ทักษะด้านที่ 3) ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาด้านการเห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์โดยเท่าเทียมกัน การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีวิธีคิดอย่างถูกต้อง และมีความสามารถในการควบคุมตนเอง ด้านสุดท้ายด้านเจตคติ นักเรียนมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย/ความเป็นอาเซียน ร่วมกันรับผิดชอบต่อประชาคมอาเซียน มีความตระหนักในความเป็นอาเซียน มีวิถีชีวิตประชาธิปไตย มั่นมั่นในหลักธรรมมาภิบาล สันติวิธี/สันติธรรม ยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สุคนธ์ ลินธพานนท์และจินตนาวีร์เกียรติสุนทร, 2556)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 มุ่งเน้นให้การปฏิรูประบบการบริหารและการจัดการทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยให้มีเอกภาพทางนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจาย

อำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกระทรวง ศึกษาธิการได้มีคำสั่งให้ใช้หลักสูตรแกน กลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในโรงเรียนต้นแบบและโรงเรียน ที่มีความพร้อม ใช้หลักสูตรในปีการศึกษา 2552 และให้ใช้ใน โรงเรียนทั่วประเทศในปีการศึกษา 2553 โดย กำหนดให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถาน ศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามความ ต้องการของท้องถิ่นและความต้องการของ ผู้เรียนในสถานศึกษาแต่ละแห่ง (สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา, 2551) การจัดการ ศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง นั้นต้องเป็นการศึกษาที่สอดคล้องเกื้อหนุนต่อ ชีวิตจริง สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตเศรษฐกิจ และสังคมแต่ละท้องถิ่นกระทรวงศึกษาธิการ จึงเปิดโอกาสให้สถานศึกษาร่วมกับท้องถิ่นมี ส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรลักษณะต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพของแต่ละท้องถิ่น (กรมวิชาการ, 2543) และในการจัดการศึกษา ให้แก่เยาวชนของประเทศนั้น หลักสูตรที่ดี จะต้องสร้างขึ้นด้วยความร่วมมือของทุกฝ่าย (บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2553) ทั้งนี้ด้วยกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีมาตรฐานการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร ทั้งใน ฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการ ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ยังช่วย ให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลง ตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่นมีความ อดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และ มีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการ ดำเนินชีวิตเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและ

สังคมโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัด เชียงรายเป็นสถานศึกษาที่ต้องการพัฒนาการ เรียน การสอนภายในโรงเรียนให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันโดยเฉพาะในเรื่อง ของหลักสูตรซึ่งเปรียบเสมือนเข็มทิศชี้ นำ แนวทางกระบวนการถ่ายทอด องค์ความรู้ เป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ทั้งปวง ทั้งนี้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเป็นหนึ่งในหน่วยงานย่อยของ โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ยังไม่มีหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเตรียม ความพร้อมให้ผู้เรียนในเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับ อาเซียน ในสาระเพิ่มเติมของกลุ่มสาระการ เรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อ เตรียมให้ผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้เรียนรู้และมีความพร้อมเข้าสู่การเข้าร่วมเป็น สมาชิกในประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 ที่ สมบูรณ์ จากปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัย จึงต้องการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามรูปแบบ และแนวคิดของวิชัย วงษ์ใหญ่ ว่ามีกระบวนการ พัฒนาเป็นไปอย่างไร เมื่อพัฒนาหลักสูตรแล้ว มีประสิทธิภาพอย่างไรบ้าง ดังตัวอย่างแนวคิด การสร้างหลักสูตรจากท่านอื่น ๆ ดังนี้ วิทยา คุ่มฉายา (2554) อ้างถึงในกรมวิชาการ, 2545) ได้กำหนดขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรสถาน ศึกษาสาระเพิ่มเติมไว้ดังนี้ 1) กำหนดผลการเรียน รู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค โดยวิเคราะห์ จากมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของแต่ละกลุ่ม สาระการเรียนรู้ 2) กำหนดสาระการเรียนรู้ราย ปีหรือรายภาค โดยวิเคราะห์จากผลการเรียนรู้ที่

คาดหวัง 3) กำหนดเวลาเรียนและหน่วยกิต และ 4) จัดทำคำอธิบายรายวิชาโดยนำผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ เวลาเรียน และจำนวนหน่วยที่กำหนดมาเขียนและสรุป ภูพันธ์ (2546) เสนอรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) จัดเนื้อหาของหลักสูตร 3) นำหลักสูตรไปใช้และ 4) ประเมินผลหลักสูตร นอกจากนี้แนวคิดของนักวิชาการ และหน่วยงานทางการศึกษาที่ได้กล่าวมาข้างต้นแล้วนั้น ยังมีผลการศึกษานักวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรโดยได้ระบุขั้นตอนต่าง ๆ ที่มีความสอดคล้องกับแนวคิดของนักการศึกษาหลายท่าน เช่น งานวิจัยของจริยา ศรีเพชร (2550) ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเรื่องคลองมหาสวัสดิ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนจิราภรณ์ วัชรปราการ (2550) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับวิทยากรอาชีพระยะสั้น อำเภอปอพลอย จังหวัดกาญจนบุรี

ในทำนองเดียวกันกับงานวิจัยของ รัชก อินทร์ (2552) การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเรื่องการใช้ตุ๊กตานา โรงเรียนสันติวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงรายได้เสนอกรอบการพัฒนาหลักสูตรไว้ 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการร่างหลักสูตร 2) ขั้นการใช้หลักสูตร และ 3) ขั้นการประเมินผลหลักสูตรและงานวิจัยของรัชกร สุทธะ (2556) การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภาษาล้านนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพุทธโกศลวิทยา จังหวัดแพร่ สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

จากการศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรของนักวิชาการต่าง ๆ แล้ว ผู้วิจัยมีความตั้งใจในการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิด

ของวิชัย วงษ์ใหญ่ (2537) ซึ่งได้เสนอรูปแบบและแนวคิดของขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ขั้นเตรียมการ 2. ขั้นดำเนินการพัฒนาหลักสูตรและวางแผนการใช้หลักสูตร 3. ขั้นดำเนินการใช้หลักสูตร 4. ขั้นตรวจสอบกระบวนการใช้หลักสูตรและการสอน

ทั้งนี้ผู้วิจัยเชื่อมั่นว่าการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของวิชัย วงษ์ใหญ่ เนื่องจากความเหมาะสมของบริบทและกระบวนการพัฒนาหลักสูตรของวิชัย วงษ์ใหญ่ มีขั้นตอนการสร้างหลักสูตร การดำเนินการใช้หลักสูตร รวมถึงการตรวจสอบกระบวนการใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน จะสามารถปรับใช้ได้ในเรื่องของการบริหารจัดการส่วนจังหวัดเชียงรายอย่างแท้จริง ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายจึงตระหนักถึงความจำเป็นที่จะให้นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนสาระเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน แล้วสามารถพัฒนาเพิ่มเติมศักยภาพของตนเองให้มีความรู้ ความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องความรู้เกี่ยวกับอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ระหว่าง
ก่อนเรียนและหลังเรียน

3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน
ที่มีต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความ
รู้เกี่ยวกับอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

ขอบเขตของการวิจัย

เนื้อหา ประกอบด้วย

1. การพัฒนาหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนกลุ่มสาระ
การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน
องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ตาม
แนวคิดของวิชัย วงษ์ใหญ่ (2537) ซึ่งได้เสนอ
รูปแบบและแนวคิดของขั้นตอนการพัฒนา
หลักสูตรไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นตอนเตรียมการ ศึกษาวิเคราะห์
สภาพปัญหา ความต้องการของสังคม ความ
ต้องการในข้อมูลพื้นฐานด้านต่าง ๆ

1.2 ขั้นตอนการพัฒนาคู่มือหลักสูตร
และวางแผนการใช้หลักสูตร

1.2.1 กำหนดหลักสูตร จุด
ประสงค์ โครงสร้างสาระวิชา

1.2.2 พัฒนาแผนการจัดการ
เรียนรู้ สื่อการเรียนและวัสดุหลักสูตร

1.2.3 วางแผนการใช้หลักสูตร
โดยการนำหลักสูตรเสนอหน่วยงานที่รับผิดชอบ
เพื่อขอความเห็นชอบ ร่วมมือกับหน่วยงานที่
เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร วางแผนอบรมครู
ในโรงเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันและ
นำข้อมูลที่ค้นพบมาปรับปรุงก่อนนำหลักสูตร
ไปใช้

1.3 ขั้นตอนการใช้หลักสูตร

1.4 ขั้นตอนตรวจสอบกระบวนการใช้

หลักสูตรและการสอน

2. หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความ
รู้เกี่ยวกับอาเซียน โดยมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ
1) พัฒนาการของอาเซียน 2) โครงสร้างของ
อาเซียน 3) การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 4)
บทบาทของอาเซียนในสังคมโลก

ขอบเขตระยะเวลา

ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา
2557

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในรูปแบบ
การพัฒนาเชิงปฏิบัติการ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้
มี 4 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น 269 คน ดังนี้

1. ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียน
องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย จำนวน
1 คน

2. คณะกรรมการสถานศึกษา
โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
จำนวน 15 คน

3. ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนองค์การบริหารส่วน
จังหวัดเชียงราย จำนวน 3 คน

4. นักเรียนโรงเรียนองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดเชียงรายระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2557 จำนวน
8 ห้องเรียน รวม 250 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยใน
ครั้งนี้ มี 4 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น 34 คน ดังนี้

1. ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย จำนวน 1 คน

2. คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย จำนวน 5 คน ได้มาโดยคัดเลือกแบบเจาะจง พิจารณาคัดเลือกจากประวัติการทำงาน การศึกษา ความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนและความรู้ในเรื่องการรวมประชาคมอาเซียน

3. ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย จำนวน 3 คน

4. นักเรียนโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2557 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 27 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

เครื่องมือการวิจัย

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน จำนวน 2 ชุด โดยแยกสอบถามความคิดเห็นของผู้ดำเนินการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 1 ชุด และสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่ได้รับการสุ่มตามจำนวนที่กำหนดโดยอ้างอิงจากตารางของเครซี่และมอร์แกน จำนวน 1 ชุด มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1.1 ขั้นวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและ ออกแบบของแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้มีลักษณะเป็น

แบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราการประเมิน (Rangting Scale) 5 ระดับ

1.2 ขั้นการพัฒนาสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน โดยนำแบบสอบถามความคิดเห็นที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยประเมินความสอดคล้องระหว่างความต้องการหลักสูตรสถานศึกษากับเป้าหมายวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

2. แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน โดยมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ 1) พัฒนาการของอาเซียน 2) โครงสร้างของอาเซียน 3) การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 4) บทบาทของอาเซียนในสังคมโลก รวมทั้งสิ้น 4 หน่วย จำนวน 10 แผน มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ขั้นวิเคราะห์ ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้าง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

2.2 ขั้นการออกแบบ ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยประยุกต์จากแนวคิดของวิชัย วงษ์ใหญ่ (2537)

2.3 ขั้นการพัฒนา สร้างหลักสูตรสถานศึกษา เรื่องความรู้เกี่ยวกับอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการเรียนในหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ รวม 10 แผน โดยนำแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมประกอบการเรียนที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสม มีเกณฑ์กำหนดเป็นมาตราส่วนประมาณค่า Rangting Scale) 5 ระดับ

2.4 ขั้นทดลองใช้นำหลักสูตรสถานศึกษาและแผนประกอบการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ประจำปีการศึกษา 2557 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 27 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validaty)

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 40 ข้อ เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

3.1 ขั้นวิเคราะห์และออกแบบ โดย ศึกษาการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรูปแบบปรนัย 4 ตัวเลือก

3.2 ขั้นการพัฒนา สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบเนื้อหาสาระของหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ละ 10 ข้อ นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบและให้คำแนะนำ

3.3 ขั้นทดลองใช้ นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 27 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้ทดลองใช้ในการเรียนโดยการเทียบคะแนนก่อนเรียน-หลังเรียน

4. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายเป็นแบบสอบถามจำนวน 20 ข้อ

4.1 ขั้นวิเคราะห์ ศึกษาเอกสารการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และออกแบบของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ เนื้อหาสาระของหลักสูตร กิจกรรมและกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราการประเมิน (Rangting Scale) 5 ระดับ

4.2 ขั้นการพัฒนา สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ในรายวิชาสาระเพิ่มเติม เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน โดยนำแบบสอบถามความคิดเห็นที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ที่มีต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

4.3 ขั้นทดลองใช้ ให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 27 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนรู้ในรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน จำนวน 20 ข้อ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ทำหนังสือขออนุญาตจาก คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายเสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บ

รวบรวมข้อมูลการทำวิจัยในห้องเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ประจำปีการศึกษา 2557

2. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

3. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตาม แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน โดยมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ 1) พัฒนาการของอาเซียน 2) โครงสร้างของอาเซียน 3) การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 4) บทบาทของอาเซียนในสังคมโลก จำนวน 10 แผน ใช้เวลา 38 ชั่วโมง

4. เมื่อสิ้นสุดการทดลองใช้แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้การสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้แล้วจึงให้นักเรียนได้ทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) อีกครั้งเพื่อนำคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

5. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่ทำก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest) ไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

6. ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อเนื้อหาสาระ กระบวนการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน หลังจากที่มีการใช้มาแล้วเป็นเวลา 1 ภาคเรียน

7. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย นำมารายงานผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมประกอบการเนื้อหาสาระเพิ่มเติม โดยใช้เกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการและผลลัพธ์ (E1/E2) 80/80

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ได้ผลการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

1.1 การตอบแบบสอบถามความคิดเห็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับความต้องการหลักสูตรสถานศึกษาโดยมี ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 คน กรรมการสถานศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะในด้านการจัดการเรียน การสอนรวมถึงการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและความรู้เกี่ยวกับการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียน จำนวน 3 คน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.32 โดยข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกทำกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้ตามความสนใจ เช่น การไปศึกษาเรียนรู้นอกห้องเรียน การทำงานเป็นกลุ่ม เน้นให้นักเรียน

ได้แสดงความคิดเห็น อภิปรายความรู้ที่เกี่ยวกับอาเซียน เป็นต้น มีค่าเฉลี่ย 4.75 รองลงมา ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีเนื้อหาความรู้ครอบคลุมเรื่อง การสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการรวมกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนที่ประเทศไทยจะได้รับเมื่อเข้าร่วมเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนในปี 2558 และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความพร้อมในด้านวัสดุ อุปกรณ์ ประกอบการเรียนรู้ในเนื้อหาเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ที่แปลกใหม่ มีความสนใจมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.63

การตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.77 โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 3.95 ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีเนื้อหาความรู้ครอบคลุมเรื่อง การสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการรวมกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนที่ประเทศไทยจะได้รับเมื่อเข้าร่วมเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนในปี 2558 รองลงมาคือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีเนื้อหาความรู้ครอบคลุมในเรื่องประวัติศาสตร์ของดินแดนที่เป็นที่ตั้งของสมาคมอาเซียนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีเนื้อหาความรู้ครอบคลุมความรู้ในเรื่อง 3 เสาหลักประชาคมอาเซียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 3.80

1.2 การตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ของผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้สอนและ

กรรมการสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.45 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 1.1 ส่วนนำ/ความนำในส่วนที่เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาเรื่องความรู้เกี่ยวกับอาเซียน อธิบายถึงการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพไว้อย่างชัดเจน ข้อที่ 1.2 ความนำของหลักสูตรสถานศึกษาเรื่องความรู้เกี่ยวกับอาเซียนได้กล่าวถึงประโยชน์ของการพัฒนาหลักสูตรให้เกิดกับผู้เรียนอย่างแท้จริง ข้อที่ 6.1 มีการระบุรหัสวิชา ชื่อรายวิชาและกลุ่มสาระการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน ข้อที่ 6.2 มีการระบุชั้นปีที่เรียน จำนวนเวลาเรียน จำนวนหน่วยกิตที่เรียนไว้อย่างชัดเจน และข้อที่ 6.3 คำอธิบายรายวิชาเขียนเป็นความเรียงโดยระบุความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณลักษณะที่ต้องการไว้อย่างชัดเจน ที่มีค่าเฉลี่ย 4.88 เท่ากันทุกข้อ รองลงมาคือข้อที่ 6.4 มีความครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มีค่าเฉลี่ย 4.75 และข้อที่ 5.1.1 อัตราเวลาเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน มีความสัมพันธ์กับโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาในสาระเพิ่มเติม มีค่าเฉลี่ย 4.63

1.3 ผลการหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน โดยมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ 1) พัฒนาการของอาเซียน 2) โครงสร้างของอาเซียน 3) การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 4) บทบาทของอาเซียน ใน สังคมโลก รวมทั้งสิ้น 4 หน่วย จำนวน 10 แผน ซึ่งประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หน่วยที่ 1 พบว่ามีประสิทธิภาพ เท่ากับ 82.05/89.17 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน สมมติฐาน ผลการหาประสิทธิภาพแผนการ

จัดการเรียนรู้หน่วยที่ 2 พบว่า มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 67.16/79.51 คะแนนที่ได้ในหน่วยนี้ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในสมมติฐาน ผลการหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 3 พบว่า มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.48/89.81 คะแนนที่ได้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในสมมติฐาน และ ผลการหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้ในหน่วยที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 68.18/72.56 คะแนนที่ได้ในหน่วยนี้ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในสมมติฐาน

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 12.30 และ คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 23.07 แสดงว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การตอบแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 27 คนพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นที่มีต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.21 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ข้อ

7. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน มีการนำสื่อเทคโนโลยีใหม่ ๆ มากระตุ้นความสนใจให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายเหมาะสมกับวัยนักเรียนและ ข้อ 19.กิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาความรู้เกี่ยวกับอาเซียนที่กำหนดไว้ในแผนการเรียนรู้มีความสนุก น่าสนใจ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.38

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลเป็น 3 ขั้นตอนตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลการศึกษากระบวนการพัฒนาหลักสูตร เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานรวมถึงวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมของนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย รวมถึงความต้องการในข้อมูลพื้นฐานด้านต่าง ๆ โดยการสอบถามผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ครูผู้สอนในรายวิชาสังคมศึกษาฯ กลุ่มนักเรียนเป้าหมาย เพื่อกำหนดทิศทางและความคาดหวังของการพัฒนาหลักสูตรที่จะบ่งชี้ การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยผู้วิจัยดำเนินการตามรูปแบบและแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของวิชัย วงษ์ใหญ่ ผลจากการศึกษาการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรและวางแผนการใช้หลักสูตร เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย พบว่า ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรของผู้อำนวยการสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา

ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรมากที่สุดได้แก่ เรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความหลากหลาย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกทำกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้ตามความสนใจ เช่น การไปศึกษาเรียนรู้ในห้องเรียน การทำงานเป็นกลุ่ม เน้นให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น อภิปรายความรู้ที่เกี่ยวกับอาเซียน เนื่องจากนักเรียนได้เลือกค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่หลากหลายตามความสนใจของตนเอง การทำงานเป็นกลุ่มมีส่วนช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่กำหนดได้ตรงลงมาได้แก่ เรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีเนื้อหาความรู้ครอบคลุมเรื่อง การสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการรวมกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนที่ประเทศไทยจะได้รับเมื่อเข้าร่วมเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนในปี 2558 เนื่องจากจากทุกคนในสังคมเล็งเห็นถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับสังคมที่เราอาศัยอยู่ เมื่อมีการเข้าร่วมทำกิจกรรมกับประเทศเพื่อนบ้านในนามของประชาคมอาเซียน และเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความพร้อมในด้านวัสดุ อุปกรณ์ ประกอบการเรียนรู้ในเนื้อหาเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ที่แปลกใหม่ ทั้งนี้เนื่องจากจากกระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนการใช้หลักสูตรเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างรายวิชา ผลการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน

รวมถึงการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ที่ตรงกับความต้องการของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายอย่างแท้จริงมีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจักรพันธ์ชั้นอุระ (2557) ที่กล่าวไว้ว่า หลักสูตรจะต้องตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม และผลการหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน โดยมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ 1) พัฒนาการของอาเซียน 2) โครงสร้างของอาเซียน 3) การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 4) บทบาทของอาเซียนในสังคมโลกรวมทั้งสิ้น 4 หน่วย จำนวน 10 แผน ซึ่งประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หน่วยที่ 1 พบว่า มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 82.05/89.17 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในสมมติฐาน ที่ได้ตั้งไว้ที่ 70/70 เนื่องจากมีการจัดเตรียมเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียนรวมถึงการให้ความร่วมมือของนักเรียนในการทำกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างตามหลักสูตรสถานศึกษา ผลการหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 2 พบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 67.16/79.51 คะแนนที่ได้ในหน่วยนี้ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ที่ 70/70 เนื่องจากเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหน่วยนี้มีความละเอียดซับซ้อน โดยเฉพาะเนื้อหาเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารงานของอาเซียนมีปริมาณมาก จึงส่งผลให้การเรียนรู้ของนักเรียนในการทำกิจกรรมที่กำหนดไว้ได้ไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ผลการหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียน

รู้หน่วยที่ 3 พบว่า มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.48/89.81 คะแนนที่ได้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ที่ 70/70 เนื่องจากเนื้อหาที่กำหนดให้นักเรียนได้เรียนรู้ในเรื่องผลประโยชน์ที่ตัวเอง ครอบครัวและสังคม ประเทศไทยจะได้รับกลับคืนมาเมื่อเรามีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ส่วนผลการหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้ในหน่วยที่ 4 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 68.18/72.56 คะแนนที่ได้ในหน่วยนี้ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ที่ 70/70 เนื่องจากเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหน่วยการเรียนรู้เน้นให้นักเรียนมีการทำกิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดในการคิด วิเคราะห์ถึงบทบาทของอาเซียนในสังคมโลก รวมถึงเวลาที่กำหนดให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้กับเวลาที่นักเรียนต้องไปทำกิจกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากการเรียนรู้ในห้องเรียนจึงทำให้คะแนนไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในสมมติฐาน

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ผู้วิจัยได้นำคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 4 หน่วยการเรียนรู้ มาเปรียบเทียบกันพบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 12.30 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 23.07 แสดงว่าคะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของจักพันธ์ ชันอุละ (2557) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ท้องถิ่นอำเภอแม่สาย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านเวียงพานได้กล่าวว่า การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 45 คน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 25.04 คะแนน และ 38.82 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียนพบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของสุดสาคร อินทร์ทอง (2557) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้หลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง “ตำนานชาวไท-ยวน” จังหวัดสระบุรี กลุ่มสาระภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการใช้หลักสูตรมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตร ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจริยา ศรีเพชร (2550) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเรื่อง คลองมหาสวัสดิ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนมีผลการเรียนรู้เกี่ยวกับคลองมหาสวัสดิ์ก่อนและหลังการใช้หลักสูตรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของจำลอง น้าพา (2550) ที่ได้ศึกษาพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติมวิถีไทยกับเยาวชนไทย ในปัจจุบันกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจที่มีต่อหลักสูตรพบว่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ ความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปวีร์วรา คล้ายหนองสรวง (2550) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง ชุมชนเสถภูมิ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการ

ศึกษา พบว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ เรื่อง ชุมชน เสถภูมิ ก่อนและหลังการใช้หลักสูตรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนจากการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นที่มีต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.21 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อ 7. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน มีการนำสื่อเทคโนโลยีใหม่ๆมากระตุ้นความสนใจให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับวัยนักเรียนและ ข้อ 19. กิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาความรู้เกี่ยวกับอาเซียนที่กำหนดไว้ในแผนการเรียนรู้ มีความสนุก น่าสนใจ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.38 ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา มีการคำนึงถึงความสนใจและช่วงวัยของนักเรียน รวมถึงการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้มีการคำนึงถึงความสามารถของนักเรียนที่มีความแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชกร สุทธิ (2556) พบว่า การประเมินระหว่าง การปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตรโดยประเมินจุดมุ่งหมาย การประเมินการเลือกเนื้อหา การเลือกประสบการณ์ สื่อการเรียน เวลาเรียน การวัดผลประเมินผลการเรียนว่ามีความเหมาะสมกับผู้เรียนหรือไม่ รวมถึงงานวิจัยของวิทยา คุ่มฉายา (2554) พบว่า การพัฒนาหลักสูตรที่มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและประเมินผลการเรียนรู้จากสภาพจริงและงานวิจัยของ อนงค์ ราษรี (2554) พบว่า หลักสูตรมีความ

สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เหมาะสมกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดี มีความรับผิดชอบ ร่วมกันแก้ไขปัญหาทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้หลังเรียนมีค่ามากกว่า ก่อนเรียนตรงตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ และเมื่อมีการเรียนจบหลักสูตรสถานศึกษาตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างหลักสูตรการเรียนแล้ว นักเรียนจึงได้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อรับทราบผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาผลการตอบความคิดเห็นของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจักรพันธ์ ชันอุระ (2557) ที่กล่าวไว้ว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจที่ดีต่อการเรียนรู้และการปฏิบัติตามเนื้อหาที่มีความหลากหลายและเหมาะสมกับวิถีชีวิตประจำวันของผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้และเป็นเรื่องใกล้ตัวของผู้เรียนที่ไม่มีในบทเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ โดยการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กระบวนการกลุ่ม การเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมทำ การศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรนี้ควรเพิ่มเติมกระบวนการจัดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ที่สามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับนักเรียนที่เรียนในระดับชั้นอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม

2. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรจัดสรรกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทรอบด้าน รวมถึงความสามารถ ความถนัดของผู้เรียนให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มีการใช้เทคนิคหรือนวัตกรรมทางการศึกษาใหม่ๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนมากขึ้น

2. ควรศึกษาวิธีการสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงที่เกี่ยวข้องกับประเทศสมาชิกในภูมิภาคอาเซียน

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2543). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ปี 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- จริยา ศรีเพชร. (2550). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเรื่อง คลองมหาสวัสดิ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จักรพันธ์ ชันธุระ. (2557). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ท้องถิ่นอำเภอมะนัง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านเวียงพาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- จำลอง น้าพา. (2550). การพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติมวิถีไทยกับเยาวชนไทยในปัจจุบัน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนหนองแค “สหกิจวิทยา” อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- จิราภรณ์ วัชรปรการ. (2550). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประเมินผลตามสภาพจริง สำหรับวิทยากรอาชีพระยะสั้น อำเภอปอพลอย จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรีวรรา คล้ายหนองสรวง. (2550). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเรื่อง ชุมชนเสลภูมิ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รัชกร สุทธะ. (2556). การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ภาษาล้านนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพุทธโกศลวิทยา จังหวัดแพร่ สังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- รัชนก อินจันทร์. (2552). การพัฒนาหลักสูตรรายวิชา เรื่อง การใช้ตุ๊กตาล้านนาโรงเรียนสันติวิทยา จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : สุริยสาส์น.
- วิทยา คุ่มฉายา. (2554). การพัฒนาหลักสูตร เรื่อง การปฏิบัติการกิจจวโยธวาทิตในพิธีกระทำสัตย์ปฏิญาณตนต่อเฉลิมพลสำหรับโรงเรียนชัชวาลย์วิทยาคาร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการนิเทศ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- สุคนธ์ สินธพานนท์และจินตนา วีระเกียรติสุนทร. (2556). การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่...สู่ประชาคมอาเซียน. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุดสาคร อินทร์ทอง. (2557). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง “ตำนานชาวไท-ยวน” จังหวัดสระบุรีกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร. เชียงใหม่ : The Knowledge Center.
- อนงค์ ราศรี. (2554). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การวางแผนไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านป่าผาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.